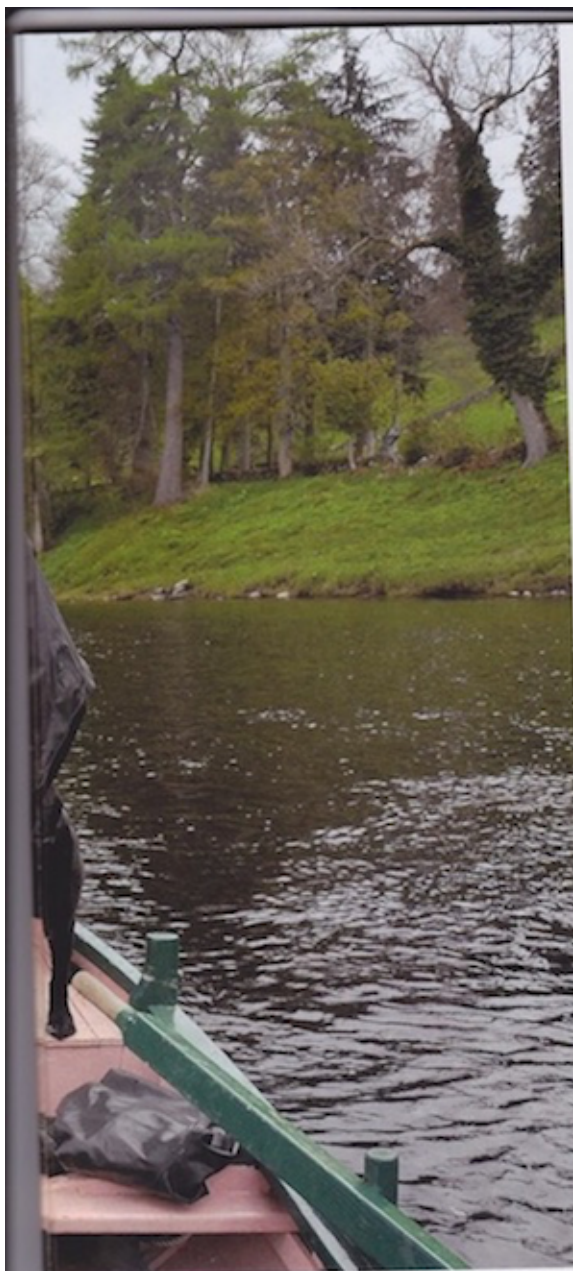

Teksti ja kuvat: Mikki Aikas

A man wearing a brown cap, glasses, and a dark jacket is holding a large fish in a net. He is standing on a boat or pier over a river. The background shows a riverbank with trees and a cloudy sky.

Kevätlohta Skotlannista: May on Tay

"En kyllä pääse lähteen, perhehommia", sanoin tammikuun lopulla Kakkurin Tonille ja painoin luurin hieman pettyneenä kiinni. Tarkoitus oli lähteä Deelle helmikuussa, mutta Muumimaailman Taikatalvi ajoi ohi keväisen lohestusmatkan. Onni onnettomuudessa, sillä jos oli täällä pohjolassa kylmä helmikuu, niin sitä se oli myös Skotlannissa. Joki oli poikien viikolla onkimattomassa kunnossa yhtä päivää lukuun ottamatta.

Maunumäen Springer. Kuva: Bob Campbell.

No, eipä mitään hätää, ajattelin, yritetään sitten myöhemmin. Tilaisuus tulikin kuin varkein, kun työnantaja ilmoitti pitävänsä lomaa toukokuun, joten minäkin olisin vapaa. Soitin samantien Tonille ja siinä sekunnissa sovittiin, että lähdetään Skot-

teihin sitten toukokuun ensimmäisellä viikolla. Mutta minne?

Selasin nettiä ja samalla ajattelin, että en kyllä halua noihin "valtaapaikkoihin", joissa poolien saaminen on vaikeaa ja jotenkin jonkin uuden kokeilu houkutti. Päätettiin Tonin kanssa eri vaihtoehtoja ja "Mighty" Tay kiinnos-

ti. Muutama puhelu alan miehille Pohjanmaalle ja Savvoon, ja lisäksi muutama meitä Nääs-Nääs-miehiä ja ryhmä oli kasassa.

Toni sai suosituksen ghillie-ystävältä Stobhall-nimisestä beatista Tayn alaosilla ja muutamien e-mailin jälkeen Toni ilmoitti homman olevan hallussa. Tilastojen valossa toukokuu ei ole parasta mahdollista aikaa Taylla, joten tiedossa olisi testi-/ekskursiomatka.

Aika kului keväällä nopeasti ja vappuna tajusin, että parin päivän päästä mennään. Olin selaillut nettiä ja kysellyt paikallisilta Tayn kalastuksesta ja muusta tarvittavasta. Paikallisten mukaan Tay ei ole Deen ja Speyn kaltainen perhojoki, vaan se on liian iso ja siellä harrastetaan harlingia ja uistinkalastusta. Ajatus Namsenin tyylisestä joesta huolestutti, onhan Tay Brittein suurin joki.

Sunnuntaina 2. toukokuuta sitten lähdettiin. Pirkkalan kentältä suora lento Edinburghiin ja sieltä pari vuokra-autoa alle. Tunnin ajo ja oltiin perillä Luncarthyn kylässä Ordies View -nimisessä Bed and Breakfast -paikassa. Erittäin mukava pariskunta piti paikkaa ja Toni oli varannut meille kolme kahden hengen huonetta. No unta pataan ja aamulla kalalle.

Aloitut maanantaina

Aamuhäätys tuli puoli kahdeksan paikallista aikaa ja kieltämättä suussa maistui lentokoneessa juotu halvahko brandy. Aamiainen oli perinteinen Brittein saarten tyyliin tehty panos, joka sisälsi kaikkea mitä peruslaibduttaja karttaisi, siis pekonia, munia, makkaraa, papuja, toasteja ja kahvia, kahvia, kahvia... Mutta sillä pärjää pitkälle päivään.

Olimme siis menossa Stobhall-nimiselle beatille, joka on jaettu kahteen osaan, Upper ja Lower. Onkisimme vuoropäivinä niitä. Toni löi koordinaatit GPSiin ja soitti Stobhallin ghillille Bob Cambelille.

Noin kuuden kilometrin ajo jokivartta ylös ja saavuimme Stobhallin ylemmän alueen

fishing hutille. Voi Juma mikä paikka. Ei tietoaakaan liian isosta joesta, vaan juuri skandinaavisen sopiva. Ensi näkymä oli mukaansa tempaava. Tammien ja kevään vihreyden ympäröimä joki, ja raikas keväinen tuoksu. Kalastusmajalta näkyvä ylin niska, nimeltään Cubby, oikein haasi lohien pysähdyspaikalle, ja lyhyen kovan kosken jälkeen mahtava liuku ja suvanto, joka oli ongittavissa vastarannalta helposti kahlaamalla ja toinen puoli liusta heitettäisiin veneestä tyyliin Alta. Alaspäin katsottuna pelipaikat näyttivät hienoilta, joten pelko siitä Namsenin kaltaisesta joesta oli ainakin tällä vedellä täysin turha.

Pikaisesti kätehtiin Bob ja toinen ghillie Ernie, jotka jo halusivatkin vavat ja kelat autosta, voidakseen kasata ne meille. Olimme hieman pihalla palvelusta, joten ainakin itse menin hieman sivumpaan kasaamaan omat vavat. Palvelu on normaalia kyseisellä beatilla. Kun vavat olivat kasassa Bob selitti kuinka toimitaan. Kalastus tapahtuu tällä ylemmällä beatilla joen pohjoisrannalta ja alemmalla kumpikin ranta on käytössä.

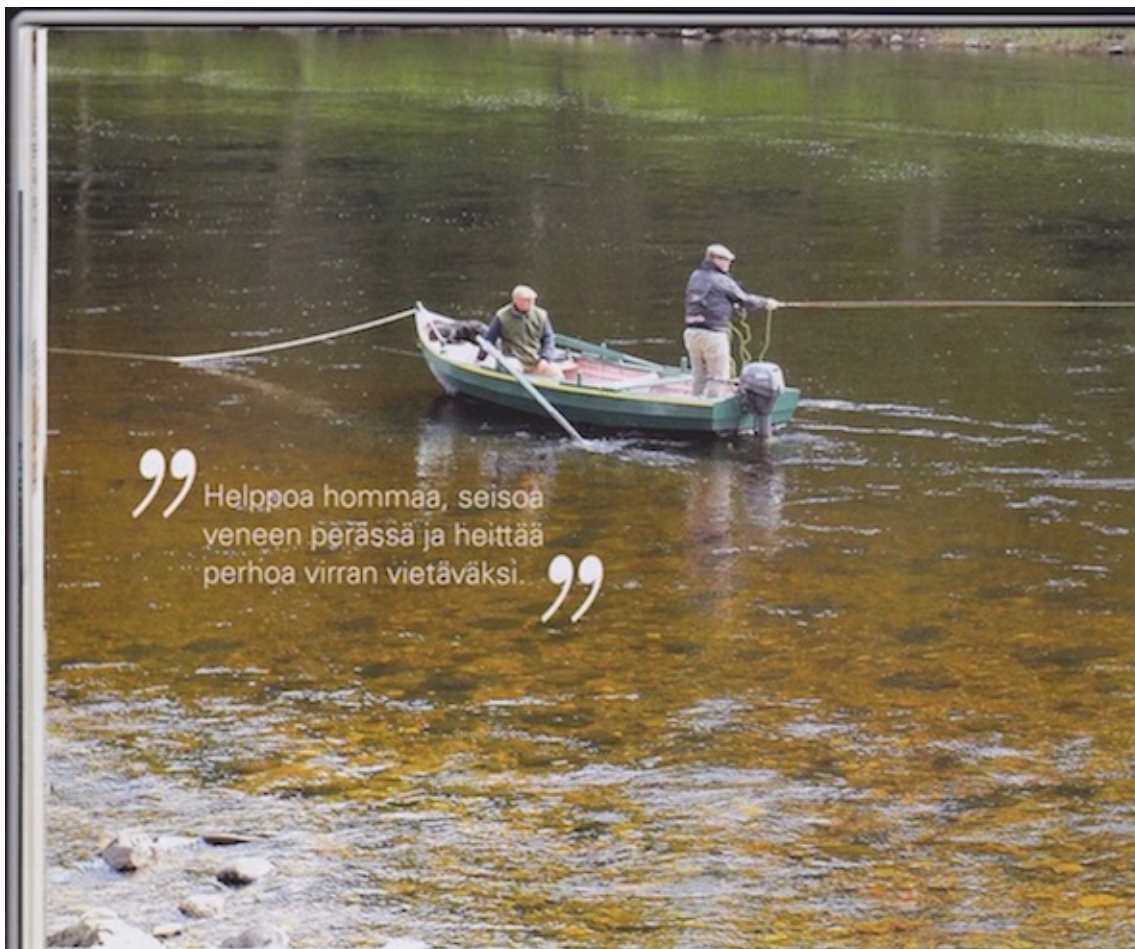
Yksi Bobin veneeseen ja yksi Ernien paettiin alaosalle, ja loput rannalle. Tilaa oli enemmän kuin riittävästi meille kuudelle.

Koska suuta kuivasi edellisen illan jäljiltä, Toni lähti kauppaan ostoksille läheiseen kylään nimeltä Stanley. Mainittakoon, että kylän kauppa teki sievoisen tilin käyntimme aikana, ja jo loppuviikosta olimme tuttuja myyjien kanssa. Se mitä ostimme, jääköön lukijoiden arvattavaksi.

Kalastusta veneestä

Me muut siis menimme kalaan. Itse jäin Bobin kanssa veneeseen heittämään kosken alustaa. Virran osa oli nimeltään Alders Stream. Olin aivan myyty. Veneestä heittäminen oli mukavaa hommaa. Bob ajoi veneen aivan kosken alle, heitti ankkurin pohjaan ja tokaisi: "Miki, now we fish the salmon".

Veneet olivat erittäin tukevia, puusta tehtyjä, ja niissä oli tasalattia ja mukavan korkeiset

”Helppoa hommaa, seisoa veneen perässä ja heittää perhoa virran vietäväksi.”

Editor

(sidos: Toni Kakkuri)

Pyrstö: oranssi bucktail.
Kierre: fluorisoiva kellan-vihreä siikki tms. kierretty.
Runko: alla kulta, päälle pearl-nauhaa tms.
Häkilä: sininen kukko.
Slipit: oranssi bucktail.
Sivut: viidakkokukko.

laidat. Helppoa hommaa, seisoa veneen perässä ja heittää perhoa virran vietäväksi. Bob piti veneen paikallaan virran laidassa toisella airolla ja päästi köyttä tasaisesti, joten me ikään kuin kampsimme poolia. Ammatimies, ajattelin, kun huomasin Bobin kääntävän aina uiton lopussa venettä niin, että siima ui loppuun asti virran laidassa.

Aamupäivä sujui mukavasti veneessä, kun rupattelimme niitä näitä. Kyselin Bobin historiaa ja hän selitti seuraavasti: "Olen nyt 66-vuotias ja olen ollut 46 vuotta ghillie, ja ainoastaan täällä Taylilla. En ole koskaan ollut edes lentokoneessa. Viimeiset 24 vuotta olen ollut Stobhallin pää-ghillie ja Ernie on ollut täällä kanssani 18 vuotta". Respect, ajattelin.

"Työskentelin aiemmin Tayside Estaten omistuksessa olevien

alueiden 'johto'-ghillienä, mutta en halunnut jatkaa, vaan tulin tänne. Nice Office, ain't it Mike?". "Yes indeed Bob", vastasin ja heitin Cascadea Tayn virtaan. "Poikani työskentelee Isla Mouth -nimisellä poolilla ylävirrassa, joka on keväällä ehkä yksi Tayn tuottavimmista pooleista. Muun muassa Prinssi Charles kalastelee keväisin siellä", Bob kertoi.

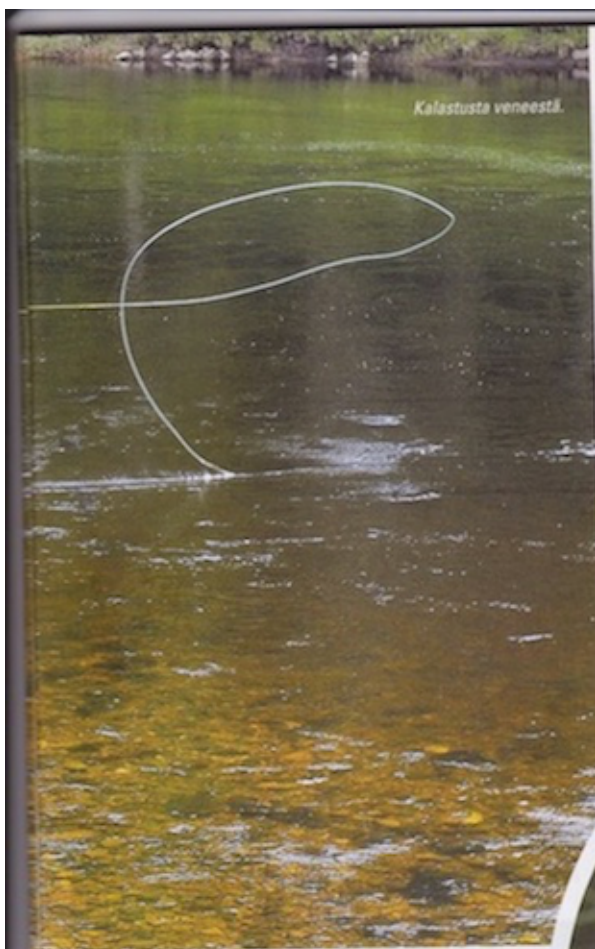
Samaan aikaan Toni huikkasi rannalta, että voisimmeko ajaa hänet veneellä yli joesta. Totta kai ja Toni hyppäsi veneeseen tarjoten minulle kylmän tölkin olutta. Bob sanoi leikkisästi: "Miki, et sitten juo tuota ennen kuin saat kalan". Just, ajattelin, etten saa siinä tapauksessa juoda koko viikolla. Toni jäi rannalle ja Bob kertoi, mistä hänen pitää aloittaa. Tonista alavirtaan oli MacGregor Stone, iso kivi, joka

on nimetty kyseisen herran mukaan. Siinä on kuulemma hyvä paikka. Ajoimme takaisin virran laitaan ja jatkoimme heittoja veneestä.

Ensimmäinen Springer

Noin vartin päästä Toni vihelsi kiven vierestä. "Kala kiinni", sanoin Bobille. "Toni is the man", Bob tokaisi ja jatkoi soittoa. Toni mälväsi kalan kanssa ja lopulta sanoin Bobille, että nyt mennään. Haluan valokuvia väsytyksestä. "Well, You are the Boss." Kone käyntiin ja Tonin avuksi. Kala oli ilmeisen virkeä. Ajoimme rantaan ja hyppäsin Canonin kanssa penkalle ja annoin servon soida.

Toni oli jo hieman tuskissaan, kun minä vaan kuvasin ja kala olisi pitänyt haavio. Otin Bobilta haavin, kahlasin veteen ja kala

Kalastusta veneestä.

Tonin ensimmäinen Springer.

Varusteet
(sidos:
Timo Maunumäki)

sujahti haaviin helposti. Kirkas naaraslohi, tukevassa kunnossa. Bob otti haavin ja minä jatkoin kuvaamista. Kalassa ei ollut enää täitä, mutta hieno Springer. Ja Tonin ensimmäinen lasku. Kala punnittiin haavissa, 12 paunaa. Toni laski loben takaisin Tayn virtaan.

Minä kysyin Bobilta, että saanko nyt juoda oluen Tonin kalalle, ja sainkin siihen suostumuksen. Hienosti alkoi, todettiin yhteen lääneen rantanurmella maatesamme. Olukohan Toni niin tohkeissaan kalasta, että seuraavalla laskulla jäi vaan hattu pinnalle, kun ukko astui ohii kahlausreitille ja mullahti uimaan. Ei hätää, kivia vaatteita oli mukana, ainoa miinus oli puhelimen kastuminen. Kalastusmajalla Bob viritti tulen kamiinaan ja Tonin vaatteet saatiin nopeasti kuivaksi.

Päivä kului leppoisasti ja tapahtumia oli mukavasti. Väisäsen Mika sai aamupäivällä Ernien kanssa alhaalta noin kuuden kilon kalan ja itse siirryin lounaan jälkeen rannalle kalaan. Mukana kuljetin kahta vapaa, toisessa kellu-inter ja toisessa 1-2 uppo. Olin Bobin kehotuksesta heitellyt pientä Cascadea, mutta nyt siirryin kyllä Glödäriin ja 1-2 upposiimaan, ajattelin, kun kävelin MacGregor Stonea kohti. Kaloja kävi pinnassa silloin tällöin ja tunnelma oli mahtava.

Aloitin kiven yläpuolelta ja päästyäni parikymmentä metriä alaspäin kala otti. Vihelsin Maunumäen Timolle, joka kiipitti apuun. Tiukka vääntö ja noin kuuden kilon kala ylös. Ei aivan peili, mutta pulska, nätti

tämänvuotinen naaras. Ja kas kummaa... Minulla ja Timolla on mukana järkkärit, mutta silloin kun niitä tarvittaisiin, ne ovat repussa, ja reput jossain kaukana ylempänä.

Mittasin kalan ja sujautimme sen takaisin kiven juureen. Ensimmäinen Skotlannin kalani. Timo oli vähintään yhtä mielissä kuin minäkin, joten päätimme hakea reput ja ottaa kannut

Kirkas.

olutta rauhassa. Kello lähestyi viittä ja oli aika lopetella tältä päivältä. Ghillien työpäivä loppuu klo 17, joten meidänkin oli aika siirtyä fishing hutille.

Vuorossa alempi osuus

Seuraavana aamuna suussa maistui jälleen joku outo, mutta jotenkin niin tuttu maku. Se saattoi johtua edellisen illan mallasmaistaisista. Tukeva aamupala ja sitten liikkeelle. Tänään olisi vuorossa alempi osuus.

Saavuimme rantaan ja paikalla oli samanlainen kalastusmaja kuin ylempällä osuudella. Bob ja

Ernie odottelivat jo valmiina toimii. Alempi osuus on pidempi kuin ylempi ja henkilökohtaisesti pidin sitä aivan yhtä mukavana kuin ylempääkin.

Alemmalla osuudella on mm. Linnpool, joka on yksi Tayn parhaista korkean veden pooleista, mutta toukokuussa siihen ei kannata panostaa. Sen sijaan alueen yläosa oli mitä mainiota perhiovettä ja Bob kertoi sen tuottavan loppukaudesta parhaat tulokset. Huomioikaa siis, että Tay on alaosiiltaan ennen kaikkea syysjoki. Systemi oli sama kuin edelliselläkin päivänä eli neljä rannalla ja kaksi veneessä.

Bobin kanssa ylös veneeseen meni MacMaunumäki ja Ernieen kanssa alas MacVäisänen. Väisällä oli heti ryki alhaalla ja Maunumäki sai tunnin heittelyn jälkeen 8-paunaisen täisen kalan, siis "Sprinklerin", pienellä shrimp-perholla.

Me istuttiin MacMatilaisen kanssa rannalla kuvaamassa, kun Maunumäki väsytti ja kaikki yhdessä tuuleteltiin kalan ollessa haavissa. Oli hienoa nähdä, kuinka Timo nautti kalasta ja mikä hienointa, oli mahtava fiilis kalastaa Stobhallin linnan seistessä ylväänä törmän päällä.

Iltapäivällä menin Ernieen

kanssa veneeseen alueen alapäähän. Kova koski laskee suvantoon, johon vene ankkuroitiin. Ernie on ollut Stobhallissa 18 vuotta ja ennen sitä Dunkeltin kuuluisalla pätäkällä töissä.

Heittelin suvantoa leppoisasti ja Ernie kyseli skandisysteemistä. Hän oli vakaasti siitä mieltä, että siirtyisi ampu-mäpihin, koska homma näytti niin helpolta. Keskustelimme ahkerasti asiasta ja päädyimme yhteisesti tulokseen, jossa totesimme kummassakin sekä ampu- että kokosiimoissa olevan puolensa.

Muutama kala pintoi suvanossa, mutta mitään ei osunut siiman päähän. Ernie ehdotti, että siirtyisimme alemmas Majors Cast -nimiseen pooliin. Majors Cast on ehkä yhtä kuuluisa kuin Tay itse. Poolista on saatu aikojen saatossa useita 50-paunaisia kaloja. Se on Linnpoolista seuraava ongittavissa oleva paikka ja aivan selvä holding pool. Oli klassista kalastaa Ernieen kanssa poolia veneestä, kun hän kertoi tarinoita saaduista kaloista. Majors Cast ei minulle 50 paunasta antanut, mutta erittäin mukavan iltapäivän Ernieen seurassa kyl-

Bob, Scott ja Ernie.

läkin. Kello lähestyi viittä ja oli aika päästää Ernie golfin peluuseen.

Ystävällistä väkeä

Palasimme majalle ja siellä oli iloisia vekoja odottamassa puoliin lähtöä. Minähän en vastaan hangannut. Illalla menimme syömään Perthiin, joka on noin 50 tuhatta asukkaan kaupunki, ja jonka läpi Tay laskee mereen. Mukava kaupunki ja jälleen ker- ran täytyy todeta, että skotit ovat ystävällistä väkeä. Istuimme il- taa ja lähtessämme koki majo- paikkaa menimme "Old School" -taksiin, joka otti kaikki kuusi iloista heppua kyytiin. Istuin itse repikan paikalle ja muut menivät mölyämään taakse.

Jutustelin mukavan taksikuskin kanssa ja hän kyseli, mistä olemme kotoisin ja miksi olemme täällä. Kerroin meidän olevan Suomesta ja kalastavan Stobballissa. Maail- ma on pieni, sillä kaveri oli into- himoinen lohienkalastaja ja vieläpä perholla. Hän totesi heti, että olette sitten Bobin ja Ernien kanssa. Jep, vastasin ja juttu jatkui. Loppujen lopuksi hän oli kiinnostunut mei- dän kalastusvälineistämme ja en- nen kaikkea ampumapaistista. Marka sujui mukavasti ja kaverista tuli hovitaksarimme.

Taitaa olla Kakkurin Tonilla pientä sidontapainetta taksarin suuntaa, nimittäin sen verran leveällä savon-enklannilla Ma- tilainen mainosti Tonin sidonta- taitoja. Ja taisipa mestari luvata lähettää perhoja sinne...

Keskiäviikko koittaa

Aamulla oli jälleen tuo niin pal- jon puhuttu ja jopa pelätty, lo- henkalastajan perustauti, Kois- tinen. Ibuprofeenia helittää ja aamiaiselle, siitä se taas lähtee. Istuessamme aamiaisella katse- lin muuta ja lobduttuuduilla sillä, että en ollut ainoa edellisestä il- lasta maksava.

Olimme menossa taas yläpät- källe kalaan, joten eikun liikkeel- le. Saavuimme rantaan ja tuttuun tyyliin Bob ja Ernie olivat val- miit päivän koitoksiin. Toni meni Ernien kanssa alas veneellä, minä jäin Bobin kanssa veneellä

ylös ja muut menivät rantaan. Matilainen aloitti kanpoomaan virran sivua ja kuinka ollakaan kala kävi repäisemässä perhoa. Eli fisuja olisi liikkeellä.

Bob ja minä aloitimme taas kosken alta. Kysyin Bobilta, että minkälainen perho olisi nyt hy- vä. Bob kaivoi askistaan Carron Shrimpin, pienessä koossa, ja sanoi sen olevan hyvä. Sidoin perhon perukkeeseen ja aloitin. Lasku sujui leppoisasti. Mietin laskun aikana vaihtoa isompaan putkeen, mutta ajattelin, että mennään nyt tällä. Siima ui upe- asti poolissa. Juttelin niitä näitä Bobin kanssa, ja yhtäkkiä siima kiristyi ja pinnassa pyörähti iso kala. Vaistomaisesti vedin vavan pystyyn... ja irti. Voe Helevetti.

Bob katsoi minua kuin sonni uutta veräjää, ja totesi lakoni- sesti: "F... trout fisher". Yritin hätäpäissään selittää Koistisesta johtuvaa äkinäistä tilaani, mut- ta Bob ei piitannut selityksistä, vaan soitti radiopuhelimella Er- nielle ja kertoi täällä olevan tai- menmiehiä. No Ernie sai hyvät naurut kustannuksellani. Hetken tuijotimme Bobin kanssa toi- siamme ja nauroimme kunnon hörötykset päälle. Aamupäivä

sujui leppoisasti ja muutama ryki oli jätillä.

Lounaan jälkeen Hildenin Har- ri ja Maunumäki menivät Ernien kanssa alas. Matilainen jäi Bobin kanssa veneeseen ylös ja me muut menimme rannalle. Olisi ollut hauska kuulla, kuinka Matilainen yritti opettaa Bobille suomeksi kampaamista tai siis tarkemmin sanottuna savoksi kanpoomista. Taissi olla skotti ihmeissään, kun Savon Kekkoonen selitti asiaa.

Minä, Toni ja Väisänen ongit- tiin rannalta rauhallisen tahtiin ja otettiin muutama kannu olutta lämpimän kevätpäivän kunniak- si. Itse heittelin taas Gregorin ki- ven syrjää ja sainkin yhden kalan kiinnostumaan perhostani. Ei se kuitenkaan ollut pitkäaikainen tuttavuus. Myöhemmin kalas- telin niskaa ja ihmettelin missä muut ovat. Selitys tuli hetkeä myöhemmin, kun muut palasivat kauhean älämölön kanssa alhaal- ta. Harri oli saanut 22-paunaisen uroskalan isolla Sunraylla. Bob ja Ernie tihuivat intoa. Tähän oli hyvä lopettaa päivä.

Voin myös kertoa, että Hilden, joka on rauhallinen kaveri, otti kevyet napanderit rantaan pääs- tyämme. Ansaitusti. Ilta päätet-

Carron Shrimp

(sidos: Toni Kakkuri)

Pyrstö: oranssi ja keltainen bucktail, sekaan muutama pearl-fläsä.

Butti: fluorisoiva punainen villa tms. dubattuna.

Kierre: kulta.

Runko: takaosa kulta, etuosa musta.

Runkokätkä: mustalle osalle keltainen.

Siipi: musta bucktail tms.

Etuhäkiä: oranssi,

siiven eteen.

Viidakkokukko: päälle ja alle.

tiin paikallisen pubin antimilla ja osa lähti Isolle Kylälle ja osa jäi kämpille. Taisipa muutama yrittää vieläpä jälkikäyttöä py- säyttelemällä autoja saadakseen kyydin Isolle Kylälle. Sääli, kun ei ollut pusassa kuuntelemissa.

Harrin 22-paunainen. Kuva: Timo Maunumäki.

Fish on

Mikähän kumma siinä on, että joka aamu suussa on sama maku. Ja se taitaa olla yleistä, sillä katsoessani taas aamiaisella muita, koin sympatiaa heitä kohtaan. Joka tapauksessa, olimme menossa taas alemmalle beatille kalaan.

Sama proseduri kuin aiemmin ja minä sain nyt paikan Bobin veneestä. Ajoimme ylös pienen kosken ja parkkeerasimme veneen erään kiven laitaan. Bob selitti, että tämä virran alue on ehkä paras syksyisin saaliiden suhteen. Virta olikin hieno ja siima kulki mahtavasti. Siiman päässä oli Bobin suosituksista Carron Shrimp, jonka olin hieneltä saanut. Tarkoitukseni oli siirtää pooli ensin tältä puolen ja siirtää sitten vastarannan puolelle.

Vene pysyi hienosti virrassa ja heitto kulki mukavasti. Siima oikeni "dangleen" eli miltei suoraksi alas ja jokin kävi nykyisessä perho. Mainitsin asiasta Bobille. Heitin uudestaan ja samassa kobdassa kala kiinni. Pieni, tunsin heti, ja hilasin pienen taimeen veneen vierelle. Ravistin sen koukusta irti ja katsoin Bobia, joka hymyili katalasti minulle. Ahaa, se edellinen liian nopea vavan nosto siis vieläkin miuisti olemassa olostaan.

Seuraava heitto oikeni virtaan ja perho tuli juuri sopivaa vauhtia virran kanttiin. Kunnon ryki ja nyt oli lobi kiinni. "Fish on", sanoin Bobille, joka hyppäsi pystyyn kuin nuori ori kevätlaitumella. Painoa tuntui olevan siiman päässä, joten kala oli kookas. Otin kunnon asennon ja väänsin kalaa venettä kohti. Tunsin kuinka kala ravisti päätään ja sanoin Bobille, että tämä pääsee irti. Jotenkin sellaisen ravistuksen vaan tuntee ja niin siinä kävi, että siima lensi kalan suusta.

"Again?" Bob otti asian huomattavasti raskaammin kuin minä, mutta kohta taas istuimme naamat vastakkain veneessä ja nauroimme. Tuo "ravistus" on sellainen nykyä, kahden, kolmen nykyksen sarjoissa tuleva outo ravistus, jota seuraa 99 prosentin varmuudella kalan irtoaminen. Olen kokenut sen useasti ennenkin.

Vaihdoin puolta, mutta mitään ei enää siiman päähän tarttunut tuosta virranosasta. Bob ajoi veneen alemmas kosken alle ja jäimme onkimaan kosken alustaa. "Tässä on viisi metriä vettä", Bob sanoi ja jatkoi "Parempi paikka spinnillä". Selitin Bobille, että Norjassa me ongimme paljon tällaisia paikkoja upposiimoilla ja kevyillä putkilla.

Huomion arvoinen seikka oli se, että Bob ja Ernie halusivat onkia hitaampia virtapaikkoja, kun taas me etsimme selvästi nopeampaa vettä.

Heittely sujui mukavasti veneestä ja rupattelimme niitä näitä. Bob kertoi, että muutama vuosi sitten hänelle soitti eräs ammattikuvaaja, joka teki British Airwaysille kalenteria. Kuvaaja halusi kuviin kauniiden naisten sijasta eri ammattialojen huippuja ja halusi kuvata Bobin kalenteriin. Kaveri kuulemma voitti jonkin sortin kansainvälisen palkinnon kalenterillaan ja Bob vahvasti epäili, että hänen kuvansa ratkaisi asian. Ja taas naurettiin maha kippurassa. Kello lähestyi lounastaukoa, joten päätimme siirtyä muiden seuraan majalle.

Iltapäivä rennommin

Iltapäivä sujui leppoisasti ja Scott McKenzie tuli piipahtamaan vieraksemme. Tonilla ja Scottilla on yhteisiä bisneksiä, ja Scott halusi meidän mielipiteemme uuden vapansa kädensijasta, jonka hän lanseeraisi ampumapaikalle. Olimme jo sopineet aiemmin, että tänään otetaan iltapäivä hieman rennommin, jos nyt muutenkaan voi enää rennommin ottaa ja kalastellaan mitä kalastellaan.

Katselin alavirrasta, kuinka Toni, Matilainen ja Scott olivat heittelemässä ylempänä. Scott heitti omilla systeemeillään komeita kaaria, ja kun Toni ja Matilainen kokeilivat Scottin vapaa, siitä ei tullut oikein mitään. Asia johtune "rennosti ottamisesta". Väiski heitteli Bobin kanssa veneestä yläpäätä ja Timo oli alhaalla Ernien kanssa. Harrikin oli vihdoin viimein saanut kahluuvehkeet päälle. Taisi edellisen päivän 22-paunainen painaa aamupäivällä sen verran, ettei miestä joella silloin nähty.

Kello lähestyi viittä ja päätin klompia majalle. Harri oli heittelemässä hieman alempana ja sanoi juuri karkuuttancensa kalan, harmi. Timo tuli Ernien kanssa samaan aikaan majalle ja tuloksena oli ollut yksi tälli. Scott, Toni ja Matilainen saapuivat hieman myöhemmin. Toni oli lähdössä Scottin mukaan Dunkeltin kuuluisalle pätikälle hieromaan suhteita ja me muut päätimme lähteä suihkun kautta paikalliseen publiin syömään.

Ilta sujui leppoisasti ja Toniinkin saapui myöhemmin paikalle. Päivän paras oli kun Toni kertoi olleensa Dunkeltin ghillien ja Scottin kanssa pubissa, ja olisi tarjonnut Dunkeltin miehelle oluen, mutta herra ilmoitti olevansa

Dalguise.

absolutisti. Toni oli kysynyt syytä moiseen ja berra oli kertonut, että aiemmin oli ollut pieniä ongelmia alkoholin kanssa. Toni oli siihen sanonut pitkän huikan jälkeen: "Just, just, ei kuulu suomalaisten tapoihin". Heh heh...

Viimeinen päivä Stobhallissa

Tänään olisi viimeinen päivä Stobhallissa. Onkisimme jälleen ylempää beatia. Aamiaisella ei jostain kumman syystä näkynyt ihan kaikkia, mutta neljä meistä pääsi aamuvuoroon. Saavuimme ylemmän alueen hutille ja selittimme Bobille ja Ernieille, että raskas harrastus vaatii raskaat huvit. Keli oli mukava, ei paistanut aurinko, mutta ei myöskään tuullut.

Väiski jäi Bobin kanssa ylös veneellä, osa jäi rannalle ja minä menin Ernien kanssa alas. Tämä oli koko viikolla ensimmäinen kerta, kun kalastin ylemmän alueen alapäätä. Keskellä virtaa oli kivi, joka nousi vedestä kuin hainevä. Kiven nimi olikin Shark's fin. Aloitimme kiven yläpuolelta ja kaloja kävi silloin tällöin pinnassa.

Parinkymmenen minuutin leppoisaa heittelyn jälkeen siiman päässä tuntui jotakin. Pieni, ja hilasin noin kilon meritaimen

veneeseen. Ernie kehotti pilke silmäkulmassaan keskittymään lohenongintaan. Ymmärsin yskään. Laskeuduimme alaspäin ja Ernie selitti Harrin saaneen 22-paunaisen tästä. Ymmärsin kyllä, miksi. Täydellinen pikkupooli, jossa kala levähtää hieman pidemmänkin tovin.

Tämä oli ensimmäinen kerta koko viikolla, kun en ollut ghilien kanssa samaa mieltä veneen ankkurointikohdasta. Minun mielestäni Ernie laski veneen juuri siihen, missä kala seisoi. En kuitenkaan alkanut asiasta väittelemään, vaan rupesin heittelemään. Paikka oli hieno ja siima kulki hyvin.

Juttelin Ernien kanssa taloudesta ja oikeastaan kaikesta muusta kuin kalastuksesta. Olin heitellyt Carron Shrimpiä, mutta ehdotin Ernieille, että heittäisimme isoa perhoa yhden kierroksen. Ok! Ernie soui veneen takaisin ylös. Sidosin perukkeeseen ison Glow-wing Shadown, jonka Sävilämen Tapsa oli minulle antanut juuri ennen reissua. Ernie katseli perhoa ihmeissään ja selitin, mitä palkit ovat, siis fosforia.

Iso kala

Laskeuduimme alaspäin poolissa ja siima ui kohti niskaa, johon

alue päättyi. Yhtäkkiä iso kala hyppäsi korkealle ilmaan perhon takana. Meinasin tulla vellit housuun, niin paljon pelästyin tilannetta. Olin satavarma, että seuraavalla heitolla nappaa, mutta ei. Vaihdoin vielä takaisin Shrimpiin, mutta ei mitään.

Kello lähestyi lounasaikaa, joten ajoimme takaisin majalle. Majalla kysyin Harilta, oliko hän saanut kalan siitä, missä vene oli parkissa. Vastaus oli kyllä. Skandin ja skotin näkemys kalan paikasta ei kohdannut.

Lounaan jälkeen hyppäsin autoon ja hain pari retkikunnan puuttuvaa jäsentä. Aloitimme kalastuksen ja aurinko paistoi, tuulen puhaltaessa kovaa ylävirran puolelta. Olihan keli muutunut aamusta. Maunumäki jäi veneeseen Bobin kanssa ja Toni lähti Ernien kanssa alas. Harri tepasteli rantaa pitkin myös alas ja meni omalle pikkupoolilleen. Me muut jäimme rannalle istuskelemaan. Matilainen lähti ylös niskalle ja itse lähdimen kanpoomaan virran laitaa. Tuuli aivan perkeleesti ylävirrasta, joten ainoa järkevä tapa heittää oli vasemmalta puolelta jollain SvingSwängSnakeRollPokeSnappHäkan-T-heitolla.

Hetkeä myöhemmin Matilainen tuli innoissaan luokseni

ja ilmoitti niskalla olevan isoja kaloja. Otin kameran repusta ja lähdimme Antin kanssa niskalle. Kyselin Matilaiselta miten kalat olivat näyttäytyneet ja Antti selitti niiden hyppineen suoraan ilmaan ihan niskaimussa. Kirkkaita isoja kaloja. Meneviä kaloja, ajattelin.

Heittelimme paikkaa, jossa kalat olivat näyttäytyneet, mutta tuloksetta. Oli hienoa seurata törmän päältä, kuinka Antin siima ja perho ui mahtavasti niskan imussa. Koko ajan oli tunne, että kohta siima kiristyy. Mutta ei mitään.

Täinen Springer

Päivä lähestyi loppuaan ja alakkerran väki saapui paikalle, ja taas älämölön kanssa. Harri oli taas saanut kalan. 12-paunaisen, täisen Springerin, ja Sunraylla. "Well done, Harri, you're the Man", kaikki totesivat yhteen ääneen.

Menimme yli joesta veneillä ja pakkasimme kamamme, ja keskustelimme vielä tovin Bobin ja Ernien kanssa. Kaikki olivat yhtä mieltä asiasta, että ensi vuonna sama viikko, paikka ja porukka. Bob oli enemmän kuin tyytyväinen viikkoon ja kertoi meidän olevan todella helppoja asiakkaita. Hänen mukaansa tyyppillinen

asiakas heillä on kuusikymppi-nen englantilaisherra, joka saa vaivoin 20 jaardia siimaa ulos ja tuskin omin avuin kahluuvehkeitä päälle.

Meitä jäi useita putkiporhoja Bobille ja Ernielle, ja uskoisin niiden olevan käytössä tälläkin hetkellä. Kaiken kaikkiaan Stobhall oli hieno paikka ja ghilliet A-luokkaa.

Dalguise lauuantaina

Tänään olisi vuorossa uusi beat, Dalguise, Dunkeltin kylästä hieman ylävirtaan. Ajoimme gps-koordinaattien mukaan ja löysimmekin helposti perille. Ensi silmäyksellä paikka näytti hienolta. Alueen ghillie, Stan, on kuusikymppinen, koko ikänsä ghillien hommia tehnyt veteraani. Luulin, että tarina ghillien suurimman kuolinsyyin, maksakirroosin, ilmentymä on Stan. Mutta asiansa osaava ghillie ehdottomasti ja perin mukava veikko.

Dalguise on noin 1,5 kilometriä pitkä pitkä, jota ongitaan vain rannalta. Yläpää on hieman mitättömän näköistä virtaa, mutta Stanin mukaan se tuottaa syksyisin 70 prosenttia saaliista. Beatin keskiosa ongitaan tehokkaasti vastarannalta ja yli pääsee vain rautatiesiltä myöten. Junia kulkee vartin välein, mutta se riittää sillan ylitykseen, vauhdilla. Alueen alaosassa oli ehkä yksi hienoimmista pooleista, mitä olen kalastanut. Täydellinen virran kääntä, sisäkurvi, jossa saa heittää ja uittaa, ja kahlaaminen on helppoa. Pooli on nimeltään Dowally Stream.

Väiski ja Maunumäki kalastelivat yläosaa, minä keskiosalla ja loput menivät alas. Olin heitellyt suvantoa oman rannan poolelta 3-4 siimalla ja isolla oranssilla putkella, ja päästyäni kalastusmajan kohdalle tunsin tukevan töytäisyn siimassa. Ei jäänyt kiinni. Yritin monta kertaa uudestaan ja vaihdoin perhonkin, mutta ei mitään.

Stan tuli penkalle istumaan, ja kerroin saaneeni kontaktin. "There is always a fish", hän

sanoi ja jatkoi: "Se on vaan niin paha paikka uittaa perho siiben oikein. Yksi kahdestakymmenestä heitosta onnistuu tuomaan siiman niin, että perho tulee oikein tuohon kohtaan". Se oli totta.

Rautatiesillan ylitys

Stan ehdotti, että kun seuraava juna menee, niin menisin sillan yli ja kalastaisin poolia toiselta rannalta. Ajatus rautatiesillan ylityksestä huolestutti.

Stan kertoi, että Dalguisessa kävi vuosi eräs jenkki, joka ensimmäisellä kerralla Dalguisessa ollessaan ei ollut ottanut vakavasti varoitusta junista. Jenkki oli vain todennut Stanille olevansa USA:n merijalkaväen miehiä, joten hän selvisi kaikista tilanteista. Stan oli sanonut jenkille, ettei juna tiedä sitä.

Kaveri oli painellut yli sillasta ja kalastellut toisella puolen aikansa, ja lähtenyt takaisin siltä myöten selvästi liikaa junan menon jälkeen. Stan oli istunut rannalla ja nähnyt junan tulevan. Jenkki ei kuullut takaa tulevan junan vihellystä, koska tuuli painoi äänen pois hänestä. Stan oli lähtenyt juoksemaan kohti siltä ja yrittänyt huutaa miehelle. Jenkki huomasi jo lähellä olevan junan ja lähti juoksemaan. Hän ei ehtinyt sillalta pois, vaan nojautui kaikkiin voimin kädettään vasten junan pyyhkiessä ohi. Tilaa oli riittävästi ja jenkki selvisi pahalla säikähdyksellä. Tapauksen jälkeen kaveri ei enää sanallakaan maininnut merijalkaväestä.

Juna meni ja minä menin sillan yli. Pooli oli hieno, mutta ajatus takaisin menemisestä kaivoi takaraivossa. Juna meni ja kelloitin seuraavan junan tulon: 20 minuuttia. Odotan vielä seuraavan ja sitten menen. Ongin kerran vielä poolin läpi, mutta tuloksetta. Juna meni ja minä perässä.

Kalastusmajalla Stan odoteli jo muitakin saapuvaksi. Kävelin hänen luokseen ja kehuin poolia, jota juuri kalastin. Lämpeä whiskyn tuoksu lehahti tuosta vanhasta ghilliestä. Olin juuri avaamassa keskustelua Stanin

historiasta, kun hän ilmoitti, että perheestään nuorin poika viettää tänään 10-vuotispäiväänsä ja tupa on täynnä lapsia. "Voitte kalastella ihan niin pitkään kuin haluatte, minulla ei todellakaan ole kiirettä kotiin", Stan totesi. Syy muutamaan viskinaukkuun selvisi.

Vielä kirkas kala

Päivä sujui leppoisasti ja varsinkin alapään kalastus oli hienoa. Toni saikin päivän viimeisellä laskulla vielä kirkkaan kalan, joten kalastusviikko Taylla sai mukavan päätöksen. Dalguisen alapuolella on Dalmarnock-niminen beat ja alueen ghillie kävi Stania tervehtimässä. Mukava kaveri, kuten muutkin ghilliet. Hän oli todella kiinnostunut ampupäistä ja skandinaavisesta tavasta kalastaa. Vaihdoin sähköpostiosoitteen Dalmarnockin

kaverin kanssa ja ehkäpä ensi vuonna ongimme luvan tai pari myös siellä.

Sunnuntaiamu ja kotiinlähtö tuntui kuitenkin mukavalta onnistuneen viikon jälkeen. Hyvästelimme B & B -pariskunnan ja ajoimme muutaman nähtävyyden kautta Edinburghiin. Lievä pelko oli ajomatalla mielessä, koska tuhkapilvi aiheutti ongelmia Skotlannin kentillä, mutta me pääsimme onnellisesti kotiin.

Kaiken kaikkiaan matka oli mukava. Se antoi taas uutta uskoa jo hieman väljähtyneeseen lohkalastukseen ja voin vain todeta, että kun porukka on näin mahtava kun nyt oli, kalastus on mukavaa puuhaa. Bonusena meillä oli vielä muistot kuudesta saadusta lohesta. Tämä on sitä "Elämän polttoainetta".

Stan Peck

Tonin viimeinen. Kuva: Harri Hilden.

Tay-info

Tay-joki sijaitsee Skotlannin itärannikolla noin tunnin ajomatkan päässä Skotlannin pääkaupungista Edinburghista. Tay saa alkunsa vain pari-kolmekymmentä kilometriä länsirannikosta, virraten läpi Skotlannin ylämaiten ja päättyy noin 160 kilometrin matkan jälkeen Perth ja Dundee-nimisten kaupunkien läpi Pohjanmereen. Tayn sivujoista kalastuksen kannalta tärkeimmät ovat Tummel ja Isla. Tay on Skotlannin suurin joki ja monet paikalliset mieltävät sen liian suureksi perhokalastukseen, mutta skandinaavisissa mielessä Tay on juuri sopivan kokoinen kalastukseen kahdenkädenavoilla.

Joella on pitkät perinteet lohenkalastuksen suhteen ja Taysta onkin aikojen saatossa saatu Brittein saarten suurimmat lohet. Suurin tiedossa oleva kala on Miss Georgina Ballantine nimissä vuodelta 1922 ja se painoi mahtavat 64 paunaa (noin 29 kg). Aikanaan joki oli Britannian tuottoisin lohijoki ja siltä saatujen lohien keskipaino oli kaikkein korkein.

Tay kärsi pahoin kaupallisesta verkkokalastuksesta 1960- ja -80 luvuilla, ja nyt maksetaan noista vuosista kallista hintaa. Esimerkiksi vuonna 1969 joelta verkotettiin yli 90 tuhatta lohia! Nyt verkotus on kielletty, mutta sitä ja kaupallista kalastusta on edelleen jokisuun alueella. Myös hyljepopulaatiot tuottavat harmia nouseville kaloille.

Kalastus Taylla on keskihintaista verrattuna Skotlannin yleiseen hintatasoon, mutta myös huippukallista aluetta löytyy, kuten Isla Mouth Beat. Keskihinta beateilla pyörii kuudenkymmenen punnan hujakoilla per mies/vrk. Hintaan lisätään myös paikallinen vero.

Majoitusta löytyy pitkin jokivartta, ja ehkäpä kuuluisimmat kalastushotellit ovat Tayside Hotel Stanley kylässä ja hieman ylempänä jokivarressa sijaitseva Dunkelt House, joka on myös ehkä yksi kuuluisimmista beateista.

Tay on innoittanut monia aikansa legendoja, ja mm. perho nimeltään Dunkelt on aikanaan kehitetty juuri Tayn kalastukseen samaisen beatin innoittamana. Nykyään joella näkee käytettävän paljon karvasiipisiä perhoja ja esim. Cascade Shrimp on suosittu perho.

Tayn saalista suurin osa saadaan syksyllä, elokuusta lokakuuhun, kuten monilla muillakin Skotlannin joilla. Loppukausi onkin yleensä varattu monilla beateilla pitkiksi ajoiksi eteenpäin. Silti itse pidän juuri huhti-toukokuuta hyvänä aikana matkata Skotlantiin, koska keli on jo kevyinen ja tällä tavoin saa kaudelle lisää mittaa. Ja eihän tällaisille matkoille lähdetä vain saaliin perään.

Välineistä

Mielestäni Tayn kalastus hoituu mukavasti 14-16 -jalkaisilla vavoilla. Nykyinen kalakanta ei pakota järeisiin välineisiin, mutta joen luonne suosii perinteisiä lohivapoja. Paikka sopii erinomaisesti kavereille, jotka pitävät heittämisestä ja siitä, että perhoa saa "uittaa". Siimavalinta on toki henkilökohtaisten mieltymysten summa, mutta varsinkin veneestä heitto onnistuu mukavasti esimerkiksi ampupäillä. Ainakin Stobhall-beatilla pärjää mukavasti kellu-, inter- ja esim. 1-2 upposiimoilla.

Joella on silti erittäin hyvä mahdollisuus saada 30-paunainen (noin 13,5 kg) kala vielä nykyaikanakin. Kuitenkin totuus on, että Skotlannin kalakanta pohjautuu enimmäkseen noin 4-6 kg kalaan ja tittiin.

Jos Skotlantiin lähtee, varsinkin keväällä, kannattaa matkaan suhtautua avoimin mielin, sillä jos itselleen luo turhia käsityksiä kalan saannista, jää moni muu asia huomioimatta. Täytyy ottaa rennosti. It suits You Sir.

Miss Ballantine jättilohensa kanssa.

